

Publiceret på KUNSTEN.NU d. 13. januar 2015.

<http://www.kunsten.nu/artikler/artikel.php?ian+ingram+next+animals+nikolaj+kunsthal>

Ian Ingram afprøver robotten til Next Animals-udstillingen. (Foto: Jonas Jørgensen)

Social praksis for dyr, robotter og mennesker

13. jan. 2015 [Interview] **Forholdet mellem dyr og menneskers forståelse af omverdenen er temaet for Ian Ingrams aktuelle udstilling på Nikolaj Kunsthal, hvor han blandt andet har forsøgt at skabe en robot til at gå i dialog med danske husskader.**

Af Jonas Jørgensen

Den Los Angeles-baserede kunstner Ian Ingram skaber robotter inspireret af dyrs morfologi og adfærd. Ingram er pt. i Danmark i ti uger som artist in residence under CPH AIR ordningen på invitation fra forskernetværket ROCA (Robot Culture and Aesthetics).

Jeg møder Ingram i hans atelier på Fabrikken for Kunst og Design til en snak om hans kunstneriske praksis og aktuelle udstilling *Next Animals* på Nikolaj Kunsthal, hvor han viser det projekt, han har arbejdet på under opholdet.

En robot til skader

Kan du fortælle lidt om baggrunden for udstillingen Next Animals og dens hovedtemaer?

“Udstillingen ligger i forlængelse af mit arbejde med at lave objekter, der passer ind midt imellem menneskers og dyrs perception. Jeg har tidligere skabt robotter, der boede sammen med dyr på deres naturlige bosteder i en form for konstrueret symbiose. Jeg blev gradvist mere interesseret i dyrs adfærd og det faktum, at der altid så ud til at mangle noget i de systemer, jeg skabte – noget som dyrene virkelig gik op i. I de sidste syv år har jeg derfor forsøgt at tage udgangspunkt i det, som de dyr, jeg arbejder med, rent faktisk er optagede af – bestemte gesti og kommunikationsformer, som de interesserer sig for.

Ian Ingram: *Danger, Squirrel Nutkin!*, 2009. (Foto: Kuan-Ju Wu)

Det aktuelle projekt falder inden for dette. Da jeg ankom til Danmark, vidste jeg, at jeg ville vælge et lokalt dyr, der passede til disse overvejelser og lave en maskine dedikeret til det.

Det dyr, du endte med at vælge, var husskaden – hvordan kan det være?

"Jeg har en række regler for hvordan jeg arbejder. Regel nummer 14 går på kun at arbejde med lokale dyr, der er mange af. Jeg havde andre interessante kandidater i kikkerten, bl.a. rurer (de små fastsiddende krebsdyr der vokser på moler og både), gråkragen, alliken, og fuglekongen. Det, der betød noget, for mit valg af dyr var også, hvad folk tænker om dyret og hvilke historier, der fortælles om det."

"Skaden har utroligt mange historier forbundet med sig. Når jeg snakkede med folk, stødte jeg hele tiden på historier om skader, der var så ens, at det virkede til, at alle havde haft den helt samme oplevelse, eller havde assimileret deres oplevelser under en mytisk rammefortælling om skader."

"Historierne gik bl.a. på at skader rotter sig sammen om at tvinge katte ud på de tynde grene i et træ eller på anden vis chikanerer katte i flok. Og at de generelt er tyvagtige og nogle bøller. Og så selvfølgelig det sæere ritual, der bliver kaldt for en 'skadebegravelse'."

Den danske husskade. (Foto: Ian Ingram)

Læring via interaktionen

Har du så lært noget nyt om skader gennem dit arbejde med dem?

"Når jeg bruger tid på at observere dyr, lærer jeg ting, men jeg vil nødig sige at det er rent empiriske resultater. Jeg tror på sin vis, at de minder mere om de ting, man lærer om folk, ved at interagere med dem. De fleste mennesker er ikke socialpsykologer, der eksperimenterer med de folk, de møder, men vi drager alligevel alle en masse konklusioner om vore bekendte og opbygger mentale modeller af de folk, vi snakker med."

Ian Ingrams' robot klar til at møde danske husskader. (Foto: Ian Ingram)

"Noget af det jeg i hvert fald har bemærket omkring skader er, at de helt sikkert holder øje med mennesker, der iagttager dem, mere end dyr som fx firben gør. De ser ud til kunne forstå, at du iagttager dem, og de bliver bekymrede, da det er sjældent, at mennesker står og kigger fokuseret på dem."

Kroppe, *Umwelt* og antropomorfisering

Hvad er det, der interesserer dig ved dyr og mennesker og de måder forskellige biologiske arter forholder sig til hinanden på?

"Når man bygger maskiner inden for kategorien 'robotter', begynder man automatisk at tænke over kroppe, og hvad det betyder at have én form frem for en anden. Både på en science fiction-agtig måde i forhold til hvad robotter potentielt kunne være, eller hvad mulighederne er for at skabe en helt ny krop til dig selv eller forlængelser af din nuværende krop, som fx kunstneren Rebecca Horn gør. Eller også interesserer du dig for at skabe en selvstændig entitet, der har sin egen krop. Disse spørgsmål vedrører også i høj grad vores forhold til dyr."

Begrebet *Umwelt* er vigtigt her. Det betegner summen af et dyrs erfaringer af de faktorer, der udgør dets måde at være til på – dets krop, sanser, medfødte programmering og aspekter ved den koloni det er opvokset i (hvis det er et kulturelt dyr). Og hvordan alle disse elementer

tilsammen skaber den verden, dyret oplever.

Ian Ingram: *The Woodiest*, 2010. (Foto: Ian Ingram)

"Der er en tendens blandt mennesker, som vi ofte slet ikke bemærker, til at antropomorfisere (menneskeliggøre) dyr og pådatte dem vores egen menneskelige Umwelt. Det sker i mest udpræget grad med dyr, der er bilateralt symmetriske og har ansigter, som os selv."

"Når vi sammenligner os med dyrene, betoner vi de forskelle, der relaterer sig til det, vi tænker mest over, og det er tydeligvis en selvcentreret måde at fortolke verden på."

"Det jeg vil frem til er, at jeg er interesseret i den mulighed robotteknologi giver, som et medium, for at bygge kroppe, der kan eksistere i både dyrs og menneskers Umwelt, på måder der er meningsfulde for begge arter."

At ændre robotternes historie

Hvordan forholder dit arbejde sig så til robotter?

"I starten opfattede jeg mest på robotteknologi som et medium der lå i forlængelse af kinetisk skulptur, der gav mulighed for at skabe dynamiske skulpturværker med sensorer, der reagerer på deres omverden. Med tiden begyndte jeg dog at tænke mere over robotter som et fænomen i sig selv. De værker, jeg laver nu, forholder sig alle til, hvad en robot er og de forskellige måder en robot kan være til på."

"Min praksis er også et forsøg på at skabe et andet narrativ om, hvor robotter kommer fra. På nuværende tidspunkt kan situationen opfattes lidt som et væddeløb: den første robot med en bevidsthed på linje med menneskers kan blive skabt af det militær-industrielle kompleks såvel som af underholdnings- eller medicinalindustrien. For ti år siden så det ud til at militæret ville komme i mål først, og jeg syntes, at det ville være en skrækkelig arv at give videre til robotter. Så jeg håber på at bidrage til robotternes fremtidige arv, ved at give dem et ophav der også omfatter leg, skønhed og kunst."

Kommunikationens vilkår?

Hvad mener du en kunstnerisk tilgang til dyr og robotter kan bidrage med? Og hvordan adskiller den sig fra andre måder at gå til disse felter på?

"Når kunstnere forholder sig til samfundsmæssige emner, gør de det selvfølgelig ofte for at indgå i en dialog, der kan ændre på tingenes tilstand. Men jeg vil sige, at jeg er opmærksom på det problematiske i at gå for hårdhændet til værks – jeg ønsker ikke at komme med statements og være didaktisk. For mig handler det om at skabe et rum for en tænkning, der kan lede til andre tanker."

Ian Ingram afprøver robotten til Next Animals-udstillingen. (Foto: Jonas Jørgensen)

"I de nyeste værker, hvor jeg har benyttet signaler, der er meningsfulde for dyr, er der et reelt potentiale for kommunikation med dyr, på de laveste niveauer – robotten gør noget meningsfuldt, som de reagerer på med en handling, der så igen får robotten til at reagere."

"Men værkerne kan også pege på, hvor meget der rent faktisk skal være på plads for at kommunikation overhovedet kan finde sted, blot imellem mennesker – medfødte anlæg, som Noam Chomsky (amerikansk filosof og professor i lingvistik) taler om, men også den kulturelle arv en given sprogbrug er. Dette glemmer vi ofte i dag, hvor det aldrig har været lettere at studere et menneskeligt fremmedsprog."

Fakta:

Udstillingen åbnes med en fernisering og artist talk med Ian Ingram kl. 17. tors. d. 15 jan. 2015.

Der er udgivet et katalog i forbindelse med udstillingen, der kan findes på Kunsthallen Nikolajs hjemmeside (www.nikolajkunsthaldk.dk).

FAKTABOKS

Type: Udstilling

Titel: Next Animals

Medvirkende:

Ian Ingram

Start: 15/01/2015

Slut: 22/01/2015

Sted:

Nikolaj Kunsthald
Nikolaj Plads 10
1067 København K
3318 1780

Tirsdag - søndag 12 - 17

Torsdag 12 - 21

Mandag lukket

www.nikolajkunsthaldk.dk

EKSTRA INFO

Udstillingen åbnes med en fernisering og artist talk med Ian Ingram kl. 17. tors. d. 15 jan. 2015.

Der er udgivet et katalog i forbindelse med udstillingen, der kan findes på Kunsthallen Nikolajs hjemmeside (www.nikolajkunsthaldk.dk).